

מסורת הש"ס

א) ק"ה בבינומי, ב) י"ל
האל, ג) ונכאשית, ד)
האל, ה) מ"ו, ו) ס"ה
בנינו,

תורה אור השלם
1. על כן יקוב איש את
אביו ואת אמו וירבך
בבאשתו ויהי לקשר
אחד: בראשית ב כד

הגהות הב"ח
א) י"ב ד"ה נשא וכו'
דלא ש"ך ח"ך כ"ל ותיבת
האי נתקן:

מוסף רש"י

נשא אחותו מן האם.
שניהם נהיה עובדי
סוכים, יוציא, וע"ג
דלא אחותו היא, דקתן
שולד דמי, גיריה דלא
אמי למנכס אחותו שניה
אחיו, דהיינו איכא כתי,
דלית טעמא בקדושה
ולחיותו גמורה מן האם
היא כשראית שניה מן
ומן יבמות ב"ח. מן האב
יקיים, שכל ידעין דאין
אז לעבד סוכים, וזי נמי
אמי למנכס כזי חזי שולד
מאשה אחת משנתיב לא
ליכא, דלא כזי חזי חזי
אחות יוציא, גיריה טעם
האם יוציא, גיריה טעם
לחיותו מן האב כדמלן
אמר ר"מ, ויהי חז"ל
אומר יוציא, החל איכא
ז"ל, וכו"א יקיים.
דלא דמיא לחיותו אב מן
האם, דהיינו איכא למנכס
טעם אחותו מן האם
דדמיא לה, אלא אחות האם
מן האב לא דמיא לחיותו
מן האם וע"ג ב"ח, וביתר
באשת אחיו, ופליגי
לחיותו שולד כהיותו עובד
סוכים, ולא גזיר רבנן
טעם אחת אחי העול
אחיו, דקורבה גזיר רבנן
אלא כדמי דלא אחי אלא
ע"י קדושתו לא גזיר רבנן.
נשא אשה ורבה, אב
דעמלא קאי, נשא כהיותו
עובד סוכים אב ונשא
ומגיריו עמו, דלית הו
דעול קדושה לא נשא
אשה ורבה, וז"ל טעם
גיורתו שנתגירי האם והב
דלית להו קדושה דקתן
שולד דמי, למה לי גר
אפילו כשראית נמי ממי
למחר הו, וכו"ו, כונס
אחת ומצויא אחת, דלא
לית למישרי כשראית אשה
ובתה, וכו"ו, מותר
בחמותו, דלית הו לא
גזיר רבנן, וכו"ו.

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

נח.

עין משפט
גר מצוה

ק א ב ג ד ה ו ז ח ט י י"ב י"ג י"ד
מלכות אסורי ביאה
הלכה י' סמך לאין קטו
טור שריע י"ד סימן רטע
ספ"ג:
ק א ו מ"ה ט' הלכה טו
טו"ט ט"ז ס"ה ט'
ק ב ז מ"ה ט' טור שריע
ט"ז ספ"ד ו:
ק ג ח ט י ב מ"ה ט' פ"ט
מלכות מלכות הלכה
ופ"ד מלכות אסורי ביאה
הלכה י'
ק ד ל מ מ"ה ט' מ"ה
מלכות הלכה ו':

שפורטו שלא בקדושה. וכל גר שנתגיר קטן שולד עכשו בלא אז
ואם וקורבים דמי (ויבמות כג). ואין עליו קורבה מקודם לכן ומיהו רבנן הו
דגזיר עליה בכל האסורות לו (ב) (בהיותו כותי) משום שלא יאמרו
באין מקדושה ממורה לקדושה קלה (ג) (הלא נשא אחותו מן האם
שולדה קודם שנתגירה אמה ומגיריה

עם אמה ונשאה זה משגל ויולד
לחמותו היא ולא גרע מבן נח
ומדברנן שלא יאמרו וכו' דקסבר ר'
אחות אחותו מן האם אסורה לבני
נח ואפי' אחות אביו מן האם ואחות
אמו מן אהבה וליף לה מעל כן יעזב
איש את אביו ואמו ואת אמו דאביו זה
ליה ר"מ לקמן בשמעתין: מן האב
יקיים. דלא נאסר אסורי אחיה בני
נח אלא מן האם דכתיב (בנאשית כ)
וגם אמנה אחותי בת אבי היא אך
לא בת אמי אלמא בת האב שריא
להו ונת האב לא שריא להו: אחוס
אביו מן האם יוליא. דכתיב (טו)
על כן יעזב איש את אביו
ודרשין אה אביו אחות אביו מן
האם: אחוס אס מן האם יוליא.
דכתיב את אמו זו אחות אמו מן
האם: ר"מ אומר יוליא. גיריה
טעם: אחותו מן האם דליון דשס זד
שאר האם כאלו אפי"ג דמן האב היא
אז שריא ליה אחי למימר אין לגר
אפי' שאר אס ואפי' למישרי אפי'
אחותו מן האם וכ"ש אחות אמו ואחות
אביו מן האם: ומכ"א יקיים. ולא
גזירי. והוא הדין להורמו ולדמו שלא
בקדושה והא דנקט הורמו שלא
בקדושה ולדמו בקדושה לא נא
למעוטי הורמו ולדמו שלא בקדושה
אלא למעוטי הורמו ולדמו בקדושה
ויכין דדמי ליה לישראל גזר ביה ר"מ
דילמא אחי לחלוטי ישראל ופליגי
בשאר האב ואפי' גולדו אותן קרובות
בהיותו כותי: ומוסר באשם אחיו.
ואפילו מאתו ולאחר מיתה ואפילו
נשאה אחיו משנתגיר או נשאה כשהוא
כותי ומשנתגיר קיימה דלין אשת אח
לבני נח וליכא למיחש שמא יאמרו
וכי' וכן אשת אחי האב וכן כל הכמות

נשא אחותו מן האם יוציא. פ"ה שלא יאמרו בלאו מקדושה
ממורה לקדושה קלה דסבר ר"מ אחותו מן האם אסורי לבני
נח ואפי' אחות אביו מן האם ואחות אמו מן האם וכדילין רבי
אליעזר לקמן מעל כן יעזב איש את אביו ואמו וכפירוש זה
משמע בפ"ג דיבמות (דף כב. וס) וס)
דבני נמערבא גזירי שניות בגרים
או לא וקאמר השמח ערובה אי לאו
משום שלא יאמרו בלאו מקדושה
ממורה לקדושה קלה לא גזירי זה
רבנן שניות מיבעיא אכל בפ' נושאין
(ויבמות טו): פ"ה דהיינו טעמא דלחיותו
מן האם יוליא דגירין שמא יא
אחותו שולדה אחיו דאיכא אסורא
דאורייתא משמע לאותו הפירוש
דהורמו ולדמו שלא בקדושה ליתא
למיחש לאיסורא דאורייתא לא מיפסר
באחותו מן האם ואז אפשר לומר כן
דלאמר' האם (דף טו): גבי בני כ"ע
אמתא אישתחרור דהורמן ולדמן
שלא בקדושה הוה ואסר להו רב שמ
למינכס נשי אהדי מיהו קשה דבהיה
דבני יודן אמתא משמע דלא הו
טעמא משום שמא יאמרו בלאו
מקדושה ממורה לקדושה קלה אלא
משום דילמא אחי לחלוטי בישראל
דקאמר מן האם ולא מן האב כ"ע
לא פליגי דאסורי כי פליגי מן האב
ומן האם ואז משום שמא יאמרו אמתא
שרי האם מן האב ומן האם אכל
אז משום לחלוטי יחא כיון דאיכא
זד אב לא אחי לחלוטי דכותי לית
להו קורבה אב ולא שייך למיגזר נהו
אטו ישראל וכן משמע בפ"ג דיבמות
(דף כג). דטעמא משום לחלוטי
דאמר לאמינר אפילו אחים מן האם
מעדין לכתחלה ומאי שנא מערוה
ערוה לכל מקורה עדות לב"ד מקורה
משמע דטעמא דערוה משום דלתי
לחלוטי בישראל וכן פירש הקונטרס
החס ערוה לכל מקורה הכל נושאין
ששים ואז שריא להו לקיימה אמו נמי
למישרי ערוה לישראל ו"ל דבן נח לא
אסור באחותו אפי' מן האם והני
מרי טעמי לריבי דיש מקורות שדיך
האי טעמא דלא שייך (ה) האי ח"ך

נשא אחותו מן האם יוציא. פ"ה שלא יאמרו בלאו מקדושה
ממורה לקדושה קלה דסבר ר"מ אחותו מן האם אסורי לבני
נח ואפי' אחות אביו מן האם ואחות אמו מן האם וכדילין רבי
אליעזר לקמן מעל כן יעזב איש את אביו ואמו וכפירוש זה
משמע בפ"ג דיבמות (דף כב. וס) וס)
דבני נמערבא גזירי שניות בגרים
או לא וקאמר השמח ערובה אי לאו
משום שלא יאמרו בלאו מקדושה
ממורה לקדושה קלה לא גזירי זה
רבנן שניות מיבעיא אכל בפ' נושאין
(ויבמות טו): פ"ה דהיינו טעמא דלחיותו
מן האם יוליא דגירין שמא יא
אחותו שולדה אחיו דאיכא אסורא
דאורייתא משמע לאותו הפירוש
דהורמו ולדמו שלא בקדושה ליתא
למיחש לאיסורא דאורייתא לא מיפסר
באחותו מן האם ואז אפשר לומר כן
דלאמר' האם (דף טו): גבי בני כ"ע
אמתא אישתחרור דהורמן ולדמן
שלא בקדושה הוה ואסר להו רב שמ
למינכס נשי אהדי מיהו קשה דבהיה
דבני יודן אמתא משמע דלא הו
טעמא משום שמא יאמרו בלאו
מקדושה ממורה לקדושה קלה אלא
משום דילמא אחי לחלוטי בישראל
דקאמר מן האם ולא מן האב כ"ע
לא פליגי דאסורי כי פליגי מן האב
ומן האם ואז משום שמא יאמרו אמתא
שרי האם מן האב ומן האם אכל
אז משום לחלוטי יחא כיון דאיכא
זד אב לא אחי לחלוטי דכותי לית
להו קורבה אב ולא שייך למיגזר נהו
אטו ישראל וכן משמע בפ"ג דיבמות
(דף כג). דטעמא משום לחלוטי
דאמר לאמינר אפילו אחים מן האם
מעדין לכתחלה ומאי שנא מערוה
ערוה לכל מקורה עדות לב"ד מקורה
משמע דטעמא דערוה משום דלתי
לחלוטי בישראל וכן פירש הקונטרס
החס ערוה לכל מקורה הכל נושאין
ששים ואז שריא להו לקיימה אמו נמי
למישרי ערוה לישראל ו"ל דבן נח לא
אסור באחותו אפי' מן האם והני
מרי טעמי לריבי דיש מקורות שדיך
האי טעמא דלא שייך (ה) האי ח"ך

מפני
היה דלאמר' בנמ' ב"ה (ד' ג): גבי לישראל קניעות ר"מ אומר א"ר אליעזר רואין כאלו הן פרודות וכו' ונמס' עירובין בפ"ג (דף יג). אמר ר"מ
משום את ר"ע. הא דקתני אחותו אסורה לו ואשת אביו מותרת לו ר"מ היא משום ר"א והיא דקתני חייבי מיתות נאסרו להם ולא חייבי כריתות
ר"מ היא אליבא דר"ע: על כן יעזב איש את אביו ואמו. לאדם הראשון נאמר: אחוס אביו. וכ"ש אחותו: ודבך ולא בוכר. דליכא דיבוק דמתוך
שאין הנשכב נהנה אינו נשכב עמו: מי שנעשה לבשר אחד. שזרע יולא מהם שנעשה בשר האם והאב אחד זו: יולא בהפטם וזויה. שאין יולדן מן האדם.
הני דר"ע כולהו חייבי מיתות נינהו ומיהו יליף לכל חייבי מיתות אכל לרבי אליעזר לית ליה קורבא דאישות ואית ליה קורבא דאחוא:
אינא לאחר מיפס. לחייבו על אשת אביו לאחר מיתת אביו. ומשני דומיא דלחיותו: אמו אמו פטש. ולאו היינו אשת חבירו ובגלויח מיתת
אביו נמי ליכא לתרויה דהיינו אשת אביו דאוקיימנא לאחר מיתתו. ומשני אמו אנוסת אביו דלאו אשתו ואין כאלו אלא משום אמו אפי' בחייו:
אביו

ממנת אישות דכיון דלשמא יאמרו ליכא למיחש דקסבר לא נאסרו
לבני נח ומשום קורבה נמי ליכא למיחש דקתן שולד דמי: ושאר
כל גריסו. שכלות ממנת אישות מותרות לו: לאסורי אשם אביו.
אבל כלתו ואחות אשתו ליכא לרביי דהא בגר שהיה לידמו בקדושה
קיימה וזה לא היתה לו כלל אשה אלא ביהדות ולאחיו אחות אשתו
נמי לא (ז) (לריבא ליה) דהא קתני בהדיא נשא אשה ובתה כונס אחת
ומוליא אחת וה"ה לשתי אחיות: נשא אשה ובתה. אשאר גרים
קאי כשנשאם (ב) (בהיותם כותי) ומגיריו עמו. אי נמי האה קאי ומשום
דהן גיורות קאמר וה"ה לישראל גמור: ולכתחילה לא יבנום. מפרש
ביבמות בפ' נושאין על האנוסה (דף טז): דהנהך דאמרן לעיל יקיים
קאמר דלכתחלה לא יבנום: מפס אשמו מוסר בחטופו. ואפי"ס
שקיימה לאשתו משנתגיר דבן נח לא הוה על חמותו דמיחא בתיס
מקדושה וכו' וחמותו ממס לא הוה אפי"ג דנתגיריו דגר שנתגיר
וכי' ואין קרובות זה לזה: ואיכא דפני אסור בחטופו. האם מפרש
בנמי פליגי. קתני מיהת מותר נאשא אביו ואפי"ס ש"ז של ישראל

ממנת אישות דכיון דלשמא יאמרו ליכא למיחש דקסבר לא נאסרו
לבני נח ומשום קורבה נמי ליכא למיחש דקתן שולד דמי: ושאר
כל גריסו. שכלות ממנת אישות מותרות לו: לאסורי אשם אביו.
אבל כלתו ואחות אשתו ליכא לרביי דהא בגר שהיה לידמו בקדושה
קיימה וזה לא היתה לו כלל אשה אלא ביהדות ולאחיו אחות אשתו
נמי לא (ז) (לריבא ליה) דהא קתני בהדיא נשא אשה ובתה כונס אחת
ומוליא אחת וה"ה לשתי אחיות: נשא אשה ובתה. אשאר גרים
קאי כשנשאם (ב) (בהיותם כותי) ומגיריו עמו. אי נמי האה קאי ומשום
דהן גיורות קאמר וה"ה לישראל גמור: ולכתחילה לא יבנום. מפרש
ביבמות בפ' נושאין על האנוסה (דף טז): דהנהך דאמרן לעיל יקיים
קאמר דלכתחלה לא יבנום: מפס אשמו מוסר בחטופו. ואפי"ס
שקיימה לאשתו משנתגיר דבן נח לא הוה על חמותו דמיחא בתיס
מקדושה וכו' וחמותו ממס לא הוה אפי"ג דנתגיריו דגר שנתגיר
וכי' ואין קרובות זה לזה: ואיכא דפני אסור בחטופו. האם מפרש
בנמי פליגי. קתני מיהת מותר נאשא אביו ואפי"ס ש"ז של ישראל

ממנת עליה וכן בחמותו וקתני אסור בחמותו ובאחות אביו ואחות אמו ואפי"ס שאין ב"ד של ישראל ממיחן עליהם: הא ר"מ וכו'. תלמוד של שניהם
היה דלאמר' בנמ' ב"ה (ד' ג): גבי לישראל קניעות ר"מ אומר א"ר אליעזר רואין כאלו הן פרודות וכו' ונמס' עירובין בפ"ג (דף יג). אמר ר"מ
משום את ר"ע. הא דקתני אחותו אסורה לו ואשת אביו מותרת לו ר"מ היא משום ר"א והיא דקתני חייבי מיתות נאסרו להם ולא חייבי כריתות
ר"מ היא אליבא דר"ע: על כן יעזב איש את אביו ואמו. לאדם הראשון נאמר: אחוס אביו. וכ"ש אחותו: ודבך ולא בוכר. דליכא דיבוק דמתוך
שאין הנשכב נהנה אינו נשכב עמו: מי שנעשה לבשר אחד. שזרע יולא מהם שנעשה בשר האם והאב אחד זו: יולא בהפטם וזויה. שאין יולדן מן האדם.
הני דר"ע כולהו חייבי מיתות נינהו ומיהו יליף לכל חייבי מיתות אכל לרבי אליעזר לית ליה קורבא דאישות ואית ליה קורבא דאחוא:
אינא לאחר מיפס. לחייבו על אשת אביו לאחר מיתת אביו. ומשני דומיא דלחיותו: אמו אמו פטש. ולאו היינו אשת חבירו ובגלויח מיתת
אביו נמי ליכא לתרויה דהיינו אשת אביו דאוקיימנא לאחר מיתתו. ומשני אמו אנוסת אביו דלאו אשתו ואין כאלו אלא משום אמו אפי' בחייו:
אביו